

Optymalizacja opłat za muzykę w centrach handlowych i sklepach

adwokat Dariusz Piróg

Wrzesień 2015 r.

Prawo autorskie – utwór

Art. 1. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy **przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).**

Przykłady to m.in. utwory:

- literackie, publicystyczne, programy komputerowe,
- plastyczne,
- fotograficzne,
- muzyczne i słowno-muzyczne,
- audiowizualne.

Ochrona utworu:

- od chwili ustalenia, nawet nieukończony,
- niezależnie od spełnienia formalności

Prawa pokrewne

❖ Artystyczne wykonanie

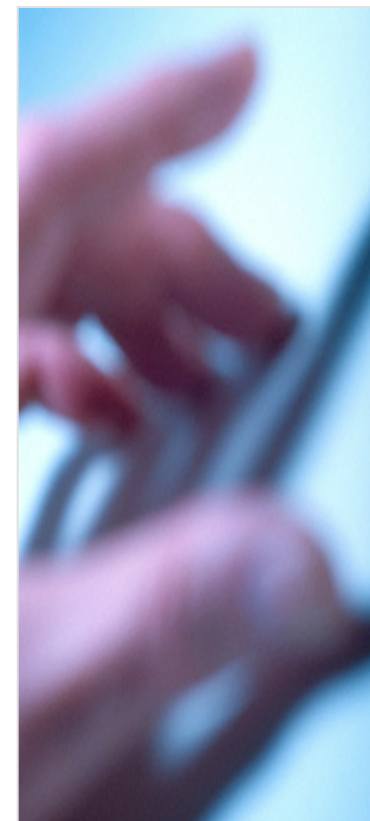
Prawo artystów wykonawców np. piosenkarz.

❖ Producenci fonogramów i wideogramów

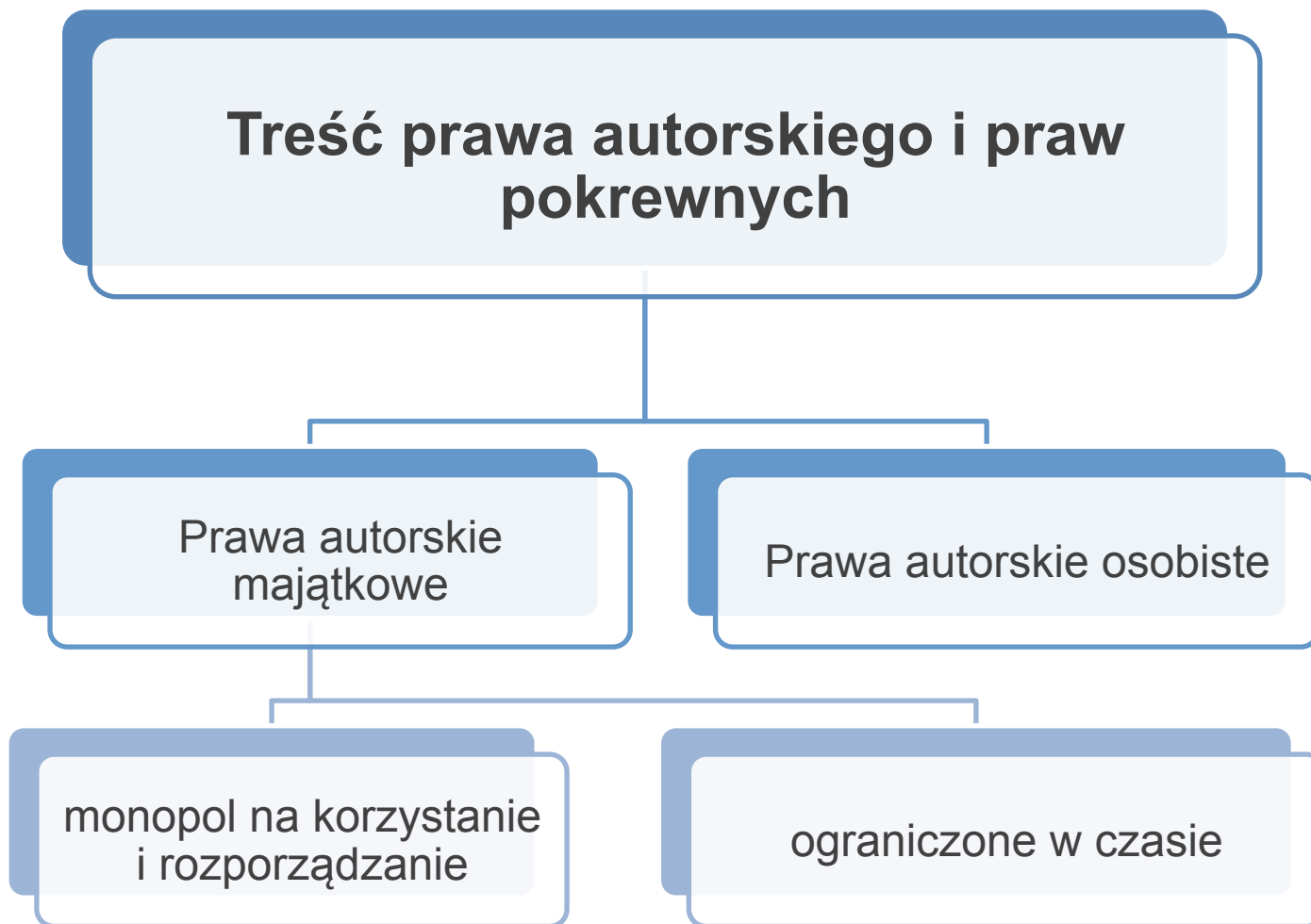
Fonogram – pierwsze utrwalenie warstwy dźwiękowej obrazów

Wideogram – pierwsze utrwalenie sekwencji ruchomych obrazów, z dźwiękiem lub bez

Prawa producentów

Treść prawa autorskiego i praw pokrewnych

Monopol twórcy/ artysty/ producenta

Zgoda twórcy na wszelkie korzystanie przez osoby trzecie

WYJĄTKI:

Dozwolony
użytek prywatny

Dozwolony
użytek publiczny

Publiczne odtwarzanie muzyki

Publiczne odtwarzanie muzyki (art.6 ust.1 pkt 9 PrAut)

Odtworzeniem utworu jest jego udostępnienie bądź przy pomocy nośników dźwięku, obrazu lub dźwięku i obrazu, na których utwór został zapisany, bądź przy pomocy urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego, w którym utwór jest nadawany.

- ❖ Jeden ze sposobów korzystania z utworu – jedno z tzw. pól eksploatacji utworu,
- ❖ Wchodzi w zakres monopolu właściciela prawa
- ❖ Osoby trzecie winny uzyskać zgodę twórcy na korzystanie z utworu w tym zakresie
- ❖ Zgoda twórcy = licencja (umowa licencyjna na korzystanie w dany sposób)

Dozwolony użytek publiczny

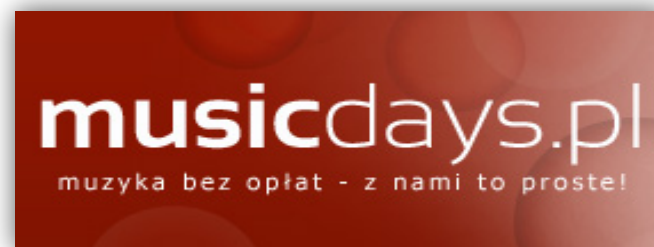
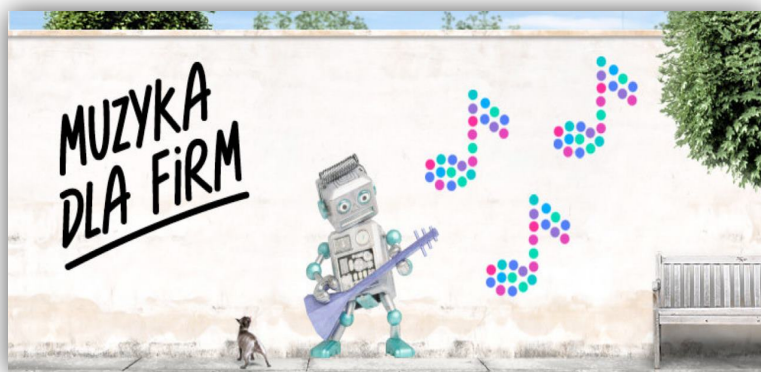
LICENCJA USTAWOWA

Art. 24 ust.2

Posiadacze urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego mogą za ich pomocą odbierać nadawane utwory, choćby urządzenia te były umieszczone w miejscu ogólnie dostępnym, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie korzyści majątkowych

Przedsiębiorca odtwarzający publicznie muzykę musi udowodnić, że nie łączy się to z osiągnięciem przez niego korzyści

Muzyka Royalty-Free

Konstrukcja licencji *royalty-free*

- ❖ Jednorazowa opłata licencyjna
- ❖ Szerokie spektrum eksploatacji - umowa otwarta na używanie w wykorzystaniem wielu mediów
- ❖ Brak ograniczeń czasowych i terytorialnych
- ❖ Niska opłata licencyjna

Licencja niewyłączna (*non-exclusive licence*)

Ten sam utwór może być licencjonowany dla wielu klientów jednocześnie, co pozwala utrzymać opłatę za utwór na stosunkowo niskim poziomie

Umowa licencyjna

- ❖ Uprawnienie do korzystania z utworu w danym zakresie (ograniczenia rzeczowe/ czasowe/ terytorialne),
- ❖ Wyraźne określenie sposobów korzystania, pól eksploatacji utworu; umowa obejmuje jedynie pola eksploatacji wyraźnie w niej wymienione (np. wyłącznie na odtwarzanie)
- ❖ wynagrodzenie dla licencjodawcy – opłaty licencyjne
- ❖ Licencja wyłączna a niewyłączna (OZZ zawsze niewyłączna)

Umowa o publiczne odtwarzanie z OZZ

- ❖ Strony: przedsiębiorca najemca a ZAIKS, STOART/SAWP, ZPAV,
- ❖ Przedmiot umowy = zakres korzystania: wyłącznie publiczne odtwarzanie utworów, artystycznych wykonań, fonogramów i wideogramów z repertuaru danych OZZ,
- ❖ OZZ nie może, bez ważnych powodów, odmówić zgody na korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych w granicach wykonywanego przez siebie zarządu
- ❖ Czas obowiązywania oraz data rozpoczęcia (od daty uiszczenia opłaty licencyjnej)
- ❖ Informacja o reprezentacji także twórców/artystów zagranicznych
- ❖ Korzystanie na terytorium Polski
- ❖ Zakaz sublicencji
- ❖ Zasady płatności obliczania wynagrodzenia (w praktyce tabele i waloryzacja)
- ❖ Możliwości wypowiedzenia

Odpowiedzialność karna

Art. 116 PrAut

1. Kto bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom rozpowszechnia cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
[...]
3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Odpowiedzialność karna

Ściganie karne odbywa się na wniosek pokrzywdzonego

Wnioskodawcą może być:

- ❖ twórca lub artysta wykonawca,
- ❖ Spadkobiercy lub inny podmiot będący właścicielem praw autorskich lub pokrewnych praw majątkowych
- ❖ OZZ

Odpowiedzialność cywilna

Art. 79 PrAut

1. Uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa:
 - 1) zaniechania naruszania;
 - 2) usunięcia skutków naruszenia;
 - 3) naprawienia wyrządzonej szkody:
 - a) na zasadach ogólnych albo
 - b) *poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu (utrata mocy od 1.07.2015 r. – wyrok TK)*
 - 4) wydania uzyskanych korzyści.

Legitymacja twórcy/ artysty bądź OZZ

Przedawnienie roszczeń

- ❖ **Roszczenia z art.79 PrAut-** roszczenia majątkowe-10 lat
- ❖ **Roszczenia o charakterze okresowym** oraz roszczenia w związku z prowadzeniem **działalności gospodarczej** - 3 lata
- ❖ **Roszczenia odszkodowawcze** - 3 lata od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, termin ten nie może być dłuższy niż 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie

Roszczenia OZZ o odszkodowanie przedawnia się z upływem lat 3

[Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007, III SK 16/07]

MAGNUSSON

MAGNUSSON

UL. BIELAŃSKA 12, PL-00-085, WARSZAWA, POLAND

T: +48 22 257 83 00, F: +48 22 257 83 01

WARSAW@MAGNUSSONLAW.COM, WWW.MAGNUSSONLAW.COM

MAGNUSSON – THE BALTIC SEA REGION LAW FIRM